

نگرش جوانان نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان و رابطه آن با دینداری (مورد مطالعه: شهر مشهد)

سیمین قوپرانلو

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

فاطمه صدر نبوی

استادیار، گروه علوم اجتماعی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران (نویسنده مسئول)

Sadrnabavi@mshdiau.ac.ir

پذیرش: ۱۴۰۲/۶/۲۸

دریافت: ۱۴۰۲/۴/۲۱

چکیده

این مطالعه علمی با هدف بررسی رابطه دینداری با نگرش جوانان نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان در شهر مشهد انجام شده است. پژوهش از نوع پیمایشی بوده و تکنیک مورد استفاده پرسشنامه می باشد. اعتبار ابزار از نوع صوری و محتوا به تایید اهل فن رسیده و پایایی و قابلیت تعمیم نتایج توسط ضریب آلفای کرونباخ بررسی و تایید شده است. جامعه آماری جوانان ۱۸ تا ۳۵ سال انتخاب شده اند. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۲۷۰ نفر بوده و نمونه گیری به شکل تصادفی طبقاتی اجرا شده است. یافته های تحقیق نشان می دهد؛ شاخص دینداری و تمام ابعاد آن و نگرش به منزلت اجتماعی سالمندان و تمام ابعاد آن میانگینی بالاتر از حد وسط داشته، و همچنین آزمون فرضیات بیانگر، رابطه معنادار و مثبت بین دینداری با نگرش جوانان نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان می باشد. به این معنا که، هر چه دینداری جوانان رشد یافته تر باشد، نگرش مثبت آن ها نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان بیشتر می شود. با توجه به نقش مهم سنت ها و عقاید مذهبی در ارزشمند بودن سالمندی، کاهش میزان دینداری بر منزلت اجتماعی سالمندان تاثیر منفی گذاشته و باعث شکل گرفتن شرایط نامناسب زندگی و طرد شدن آنها از جامعه می شود.

واژه گان کلیدی: دینداری، منزلت اجتماعی، سالمندان، جوانان، الگوی گلاک و استارک

۱- بیان مسئله

سالمندی و پیر شدن جمعیت در پی افزایش امید به زندگی و کاهش میزان باروری یکی از مسائل بسیار مهمی است که امروزه در اکثر کشورها مورد توجه قرار گرفته است. سالمندی برای کشورهایی که به دنبال ایجاد رفاه و امنیت برای جمعیت رو به رشد کهن سال خود هستند چالش مهمی محسوب می‌شود (نیازی و بابایی فرد، ۱۳۹۱: ۱۸). آمارهای سازمان جهانی بهداشت بیانگر، وجود جمعیت ۶۰۰ میلیون نفری سالمندان در سال ۲۰۰۰ می‌باشد. این جمعیت در سال ۲۰۲۵ به ۱.۲ میلیارد نفر و در سال ۲۰۵۰ به دو میلیارد نفر خواهد رسید. درصد جمعیت سالمندان نیز بر اساس اعلام سازمان ملل متحد در حال حاضر حدود ۴.۵ تا ۷.۸ درصد است که تا سال ۲۰۲۵ به ۱۰.۵ درصد و در سال ۲۰۵۰ به ۲۷.۱ درصد افزایش می‌یابد (ثناگو و همکاران، ۱۳۹۰).

در کشور ایران بر اساس آمار آخرین سرشماری انجام شده در سال ۱۳۹۵ از جمعیت ۷۹ میلیونی کشور حدود هفت میلیون و چهارصد هزار نفر معادل ۹.۲۸ درصد از جمعیت را سالمندان تشکیل داده‌اند. این آمار نشان می‌دهد که تا سال ۲۰۲۵ جمعیت سالمند به حدود ده درصد و تا سال ۲۰۵۰ به ۳۰ درصد خواهد رسید (سرشماری عمومی نفوس و مسکن، ۱۳۹۵). از ویژگی‌های دوران جدید تغییرات سریع در عرصه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، حقوقی، اقتصادی و ... است. بر اساس این ویژگی‌ها، اقتداری که قبلاً سالمندان در خانواده و جامعه داشتند، امروزه به دلیل عدم برآورده کردن نیازهای جامعه کم شده است. با کاهش اقتدار و منزلت اجتماعی سالمندان و تغییر کردن نقش‌های اجتماعی آن‌ها، نگرش‌های منفی و پیش‌داوری‌های نادرستی نسبت به سالمندان شکل گرفته است. نظیر؛ سالخوردگان افرادی ناتوان بوده و نمی‌توانند نقش فعالی در توسعه جامعه داشته باشند (کاواتا و اوان^۱، ۲۰۲۱). و این در حالی است که در جوامع سنتی، آداب و رسوم در جهت حفظ منزلت سالخوردگان در تمام زمینه‌های اجتماعی از اهمیت و اعتبار زیادی برخوردار بوده، و تمام ابزارهای لازم را برای اعمال اقتدار و سروری از جمله ثروت، قدرت و حیثیت در اختیار دارد. اما با تغییر و تحولات اقتصادی و اجتماعی ایجاد شده موقعیت سالمندان و ارزش‌های سالمندی دچار تغییرات زیادی گشته است (ریومالو^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). عدم مشارکت سالخوردگان در کارهای اساسی جامعه باعث بروز مشکلات روانی و اجتماعی زیادی برای آنها شده و با تغییر شاخص‌های ارزش‌گذاری افراد جامعه و تغییر منزلت اجتماعی آنها که ثروت، شغل، دانش، آگاهی و جوانی را در بر می‌گیرد موقعیت اجتماعی سالمندان بسیار پایین و ضعیف شده است. افزایش تحرک اجتماعی و شغلی در جوامع جدید و سپرده شدن مباحث آموزشی به سازمان‌ها و نهادهای آموزشی خارج از خانواده به همراه توسعه فن‌آوری‌های نوین ارتباطی باعث افزایش اطلاعات و دانش جوانان نسبت به تمام امور شده، که خود باعث تفاوت در افکار والدین و فرزندان و سالخوردگان خانواده شده است (الیس^۳ و همکاران، ۲۰۲۱). به این ترتیب روابط رفتاری و فکری بین جوانان و سالمندان بسیار کم یا کلاً قطع شده است که با رشد پدیده فرزند سالاری و عدم تفاهم بین فرزندان و والدین زمینه کم ارزش شدن جایگاه اجتماعی سالمندان بیشتر شده است.

دین نقش مهمی در جامعه برای حفظ انسجام اجتماعی، افزایش روحیه اجتماعی و کمک به افراد برای پیدا کردن هویت اخلاقی‌شان به عنوان یک نهاد اجتماعی دارد. تکامل انسان در یک دین صحیح تا جایی پیش می‌رود که می‌توان او را یک

¹ Kawata & Owan

² Riumallo

³ Ellis

انسان کامل نامید (اسکات و کانان^۴، ۲۰۲۰). از جمله مهم‌ترین اهدافی که در دین مورد توجه است سعادت انسانی و اصلاح کردن امور حیاتی وی می‌باشد. به دلیل اهمیت و اعتباری که دین برای انسان و جامعه دارد ضرورت مطالعات در این حوزه وجود دارد و مطالعه دینداری در کشوری مثل ایران که دین در سطوح مختلف آن دارای نفوذ و نقش موثری است از ضرورت بیشتری برخوردار است (شجاعی زند، ۱۳۸۴). دینداری در جامعه ایران، امروزه مانند همه دنیا تحولات زیادی داشته است و در جامعه کنونی و به خصوص در بین جوانان با تغییراتی در اندیشه یا عملکرد روبرو بوده است. در سال‌های گذشته فضای اجتماعی، سیاسی، فکری و عقیدتی دچار تحولات عمیقی بوده که یکی از دلایل آن جوانی جمعیت بوده است، و دینداری یکی از عرصه‌های مهمی است که جوانان را از نظر فکری و ارزشی از نسل‌های قبل متمایز کرده است (بهار و رحمانی، ۱۳۹۱).

توجه به مسأله منزلت اجتماعی سالمندان باعث می‌شود رضایت آنان از زندگی، خانواده و اطرافیانی که با آنها در ارتباط هستند بیشتر شود و همچنین گروه‌های سنی جوان و میانسال از تجربیات ارزشمند آنها استفاده کنند. در دنیای امروز، منزلت اجتماعی یکی از نیازهای مهم هر فردی می‌باشد که می‌تواند علاوه بر احساس رضایت فرد از زندگی آثار مختلف روانی، اجتماعی و معنوی برای وی داشته باشد (رضایی و شفیق آبادی، ۱۳۹۴). اما مسأله این است که با تغییر و تحولات شکل گرفته در زندگی دینی جوانان و نسل جدید در جامعه ایران مشخص نیست که از نظر اخلاقی و مذهبی در بین جوانان چقدر پایبندی به حمایت و توجه به قدر و منزلت سالمندان در بین جوانان وجود دارد. با توجه به اینکه جامعه ایران جامعه‌ای مبتنی بر دین و متأثر و وابسته به آن است، اقدامات و اعمال جوانان نیز تحت تاثیر اعتقادات دینی می‌باشد. بنابراین، انتظار می‌رود دینداری جوانان بر نگرش آنها به منزلت اجتماعی سالمندان تاثیرگذار باشد. که این مسأله اهمیت و ضرورت بررسی رابطه دینداری با نگرش جوانان نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان را در پژوهش حاضر نشان می‌دهد.

۲- مبانی نظری

در پیشینه‌های داخلی موسوی و همکاران (۱۳۹۸)، عبدی و رضایی (۱۳۹۳)، بهار و میثمی (۱۳۹۱)، صالح آبادی و قندهاری (۱۳۹۰) دینداری را با مدل گلاک و استارک مورد سنجش قرار داده‌اند. از دیگر تحقیقاتی که به دینداری جوانان پرداخته‌اند، پژوهش رحمانی (۱۳۹۵) است، که باورهای دینی از بزرگسان به جوانان را بررسی نموده و نتایجش نشان داده باورهای دینی در بین جوانان رو به کمرنگ شدن می‌باشد. تحقیق دیگری حسن‌پور و معمار (۱۳۹۴) انجام داده‌اند، نتایج این تحقیق نشان می‌دهد دینداری جوانان به امری شخصی، غیرالزام آور، خصوصی، سلیقه‌ای، گزینشی، مبتنی بر تعقل، خرد فردی و همراه با نپذیرفتن دگرسالاری نهادهای دینی تبدیل شده و به سمت امری اقتضایی و لذت‌گرایانه می‌رود. در تحقیق عبدی و رضایی (۱۳۹۳) و میرزایی (۱۳۹۰) میزان دینداری جوانان را در تمام ابعاد بالا می‌داند. کندوانی و تقی‌لو (۱۳۹۲) نیز رابطه دینداری جوانان با اعتماد را مثبت می‌دانند. تحقیقاتی که مرتبط با منزلت اجتماعی بررسی شده است منزلت اجتماعی سالمندان در تحقیقات جعفری و ملکی (۱۳۹۷) با بررسی تفاوت نگرش جوانان با والدین آنها را نشان می‌دهند که نتایجش بیانگر آن است که، جایگاه اجتماعی سالمندان نزد والدین بالاتر از جوانان است. فولادیان و امیر (۱۳۹۷) منزلت اجتماعی سالمندانی که

⁴ Scott & Cnaan

در خانه سالمند زندگی می‌کنند را پایین‌تر از سالمندانی که در کنار خانواده زندگی می‌کنند می‌دانند و ریاحی (۱۳۸۷) اهمیت توجه به منزلت اجتماعی سالمندان را در بین نسل‌های مختلف نشان می‌دهد.

در تحقیقات خارجی مطالعه استیتو و زانیتو^۵ (۲۰۲۰)، ریومالو^۶ و همکاران (۲۰۱۹)، واکلیر^۷ و همکاران (۲۰۱۵)، نسا^۸ و همکاران (۲۰۱۳) منزلت اجتماعی سالمندان را در کشورهای مختلف یا شهر و روستا بررسی کرده و منزلت اجتماعی آنها را تحت تاثیر عواملی مثل توسعه یافتگی کشورها، قوانین حمایتی، شغل، وضعیت مالکیت و روابط اجتماعی می‌دانند که بر وضعیت جسمانی و روانی آنها تاثیرگذار است. در تحقیق کوهن^۹ (۲۰۲۲) رابطه منزلت اجتماعی با شبکه‌های روابط اجتماعی و جیزبرز^{۱۰} و ورومن^{۱۱} (۲۰۰۸) مطروودیت اجتماعی سالمندان را بررسی کرده‌اند. تحقیقات اسپینکر^{۱۲} و همکاران (۲۰۲۱)، اسکات و کانان^{۱۳} (۲۰۲۰)، لاهم^{۱۴} (۲۰۲۰)، کیم^{۱۵} (۲۰۱۹)، پیرس^{۱۶} (۲۰۱۵) و چریبرا و کالبرستون^{۱۷} (۲۰۱۴) با بررسی میزان دینداری جوانان تاثیر مثبت دینداری را بر رفتارهای اجتماعی آنها نشان می‌دهند.

مروری بر پیشینه‌های مرتبط با منزلت اجتماعی نشان می‌دهد که در تحقیقات داخلی و خارجی به طور کلی منزلت اجتماعی سالمندان بسیار کم مورد بررسی قرار گرفته است و همچنین سنجش منزلت اجتماعی سالمندان و نگرش به منزلت اجتماعی آنها در این تحقیقات بررسی نشده است. تحقیقات دینداری نیز نشان می‌دهد که از تحقیقاتی که مربوط به سنجش دینداری انجام شده مدل‌های مختلفی به خصوص در داخل استفاده شده است اما مدل گلاک و استارک قابلیت سنجش بیشتری را دارد. در تحقیقات داخلی بیشتر سنجش دینداری جوانان را انجام داده‌اند و در تحقیقات خارجی تاثیر دینداری بر رفتارهای اجتماعی و نامناسب مورد بررسی قرار گرفته است. به طور کلی مرور پیشینه‌های انجام شده نشان می‌دهد تحقیقاتی که به بررسی تاثیر دینداری بر نگرش جوانان به منزلت اجتماعی می‌پردازد تا کنون انجام نشده است.

مطالعه آثار جامعه‌شناسان کلاسیک نشان می‌دهد منزلت اجتماعی جایگاهی است که توسط فرد در گروه یا در یک مرتبه و موقعیت اجتماعی یک گروه بدست آمده است و بر اساس عواملی مثل سن، مذهب، شغل، دارایی و ثروت، مالکیت، قدرت و ... شناسایی می‌گردد. اما نظریه پردازان معاصر منزلت اجتماعی را نوعی اعتبار، حرمت، شان، عزت و احترامی می‌دانند که جامعه برای افراد یک گروه اجتماعی، نهاد یا شغل قائل می‌شوند. در واقع منزلت اجتماعی^{۱۸} در دو معنی مورد استفاده قرار می‌گیرد. ۱- شهرت، وجهه، آبرو، اعتبار، حیثیت، پرستیژ، اعتباری، اعتباری ۲- پرستیژ برای کسب اعتبار که برخی از اندیشمندان معادل این اصطلاح را آبروی اجتماعی، شأن اجتماعی، حیثیت اجتماعی و اعتبار اجتماعی دانسته‌اند. منزلت اجتماعی بیشتر

⁵ Steptoe & Zaninotto

⁶ Riumallo

⁷ Vauclair

⁸ Nesa

⁹ Cohen

¹⁰ Gijsbers

¹¹ Vrooman

¹² Schnitker

¹³ Scott & Cnaan

¹⁴ Laeheim

¹⁵ Kim

¹⁶ Pearce

¹⁷ Schreiber & Culbertson

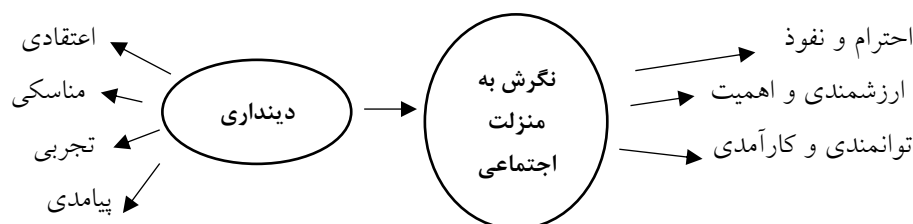
¹⁸ Social Prestige

مربوط به جنبه ذهنی شأن منزلت افراد از دیدگاه جامعه بر می‌گردد. اینکه منزلت و شأن یک فرد در مقایسه با افراد دیگر در جامعه تا چه اندازه است، بیشتر تحت تاثیر نگاهی است که مردم، گروه، جامعه و غیره نسبت به فرد دارند (رفیع پور، ۱۳۹۳: ۲۱۳). در زمینه سالمندی و منزلت اجتماعی مرتبط ترین نظریات مربوط به نظریات مطروذیت اجتماعی می‌باشد. در این نظریات طرد اجتماعی سالمند بنا به عوامل گوناگونی دسته‌بندی شده است که مجموع این نظریات در یک الگوی چند سطحی مطروذیت اجتماعی جمع‌بندی شده اند. بر اساس این الگو عواملی که منجر به مطروذیت اجتماعی می‌شوند در پنج سطح فردی، خانوادگی، محله‌ای، ملی و بین‌المللی دسته‌بندی می‌شوند. این عوامل به صورت سلسله مراتبی و تعاملی است و باعث می‌شود که افراد دچار مطروذیت شوند و نتوانند از آن چه که به طور معمول در اختیار متوسط افراد جامعه قرار گرفته است برخوردار شوند (تاج مزینانی و لاریجانی، ۱۳۹۴: ۶۰). دینداری یا دینی بودن نیز تجلی شدن ارزش‌ها و نشانه‌های دینی در یک فرد یا پدیده عنوان شده است. به این ترتیب فرد دیندار را می‌توان از روی پایبندی و التزامات دینی و همچنین پیامدهای دینداری که در فکر و جان و عمل فردی و اجتماعی او شکل گرفته شناخت (شجاعی زند، ۱۳۸۴: ۳۶). از آنجایی که یکی از نیروهای مسلط اجتماعی دین می‌باشد بررسی میزان دینداری جوانان اهمیت دارد. بخش مهمی از جامعه ایران را جوانان تشکیل می‌دهند و به همین دلیل این جامعه جوان آماده پذیرش رفتارها و الگوهای جدید است. با توجه به اینکه دین از طریق انتقال ارزش‌ها به نسل جوان و نوجوان شکل می‌گیرد آینده جامعه تحت تاثیر چگونگی انتقال این ارزش‌ها می‌باشد (سراج زاده و همکاران، ۱۳۸۷). در مطالعه پیشینه‌ها مشخص شد دین و دینداری پدیده‌ای چند بعدی است و نمی‌توان با توجه به یک بعد و در نظر گرفتن ابعاد دیگر تصویری جامع از میزان دینداری افراد جامعه بدست آورد. به این ترتیب از الگوی گلاک و استارک می‌توان با تغییراتی در سنجش شاخص‌ها بمنظور بومی کردن پرسشنامه و برای سنجش دینداری در تمام ادیان از جمله دین اسلام استفاده کرد. این مدل نسبتاً جامع بوده و بر اساس نظریه‌های مرتبط قابل آزمون و سنجش می‌باشد.

فرضیات

بین میزان دینداری جوانان با نگرش آن‌ها نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.

- بین بعد اعتقادی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.
- بین بعد مناسکی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.
- بین بعد عاطفی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.
- بین بعد پیامدی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.

۳- روش تحقیق

تحقیق حاضر توصیفی - پیمایشی بوده و تکنیک بکار گرفته شده بمنظور جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه انتخاب شده است. جامعه آماری کلیه جوانان شهر مشهد می‌باشند که در بازه سنی بین ۱۸ تا ۳۵ سال^{۱۹} در سال ۱۴۰۱ در شهر مشهد ساکن هستند. با توجه به اینکه جامعه آماری دارای پراکندگی زیادی بوده جمع‌آوری داده‌ها به صورت نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی با تقسیم شهر به چند طبقه آماری و انجام نمونه‌گیری در هر طبقه به شکل تصادفی صورت پذیرفته است. بمنظور تقسیم‌بندی شهر از مناطق سیزده گانه شهرداری استفاده شده، و چون جمعیت جوان هر منطقه در اختیار نبوده حجم نمونه بین هر سیزده منطقه به طور مساوی تقسیم شده‌اند. در هر منطقه ۲۰ یا ۲۱ پرسشنامه پر شده، و بعد از انتخاب حجم نمونه تحقیق، جمع‌آوری داده‌ها در دو یا سه خیابان اصلی هر منطقه صورت گرفته است. محاسبه حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران انجام شده و حجم نمونه حدود ۲۷۰ نفر بدست آمده است.

$$n = \frac{1000000 \times 1.64^2 \times 0.5(1-0.5)}{1000000 \times 0.05^2 + 1.64^2 \times 0.5(1-0.5)} = 270$$

۱.۳. سنجش دینداری

با استفاده از پرسشنامه دینداری گلاک و استارک بوده که برای سنجیدن نگرش‌ها و باورهای دینی و دینداری ساخته شده و با دین اسلام هم انطباق یافته است (سراج زاده، ۱۳۸۰).

۲.۳. سنجش نگرش به منزلت اجتماعی سالمندان

برای سنجش نگرش منزلت اجتماعی سالمندان از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده و هدف آن ارزیابی منزلت اجتماعی سالمندان از ابعاد مختلف (احترام و نفوذ، توانایی و کارآمدی، ارزش و اهمیت) می‌باشد.

^{۱۹} تعریف جوان بر اساس مصوبه شورای عالی جوانان

جدول ۱- شاخص‌ها، ابعاد و معرف‌های تحقیق

معرف‌ها	ابعاد	شاخص‌ها
باورهایی که انتظار می‌رود پیروان آن دین به آنها اعتقاد داشته باشند.	اعتقادی	میزان دینداری
ناظر بر عواطف، تصورات و احساسات مربوط به داشتن رابطه با جوهری ربوبی همچون خدا یا واقعی غایی یا اقتداری متعالی است	تجربی	
ناظر به اثرات باورها، اعمال، تجارب و دانش دینی بر زندگی روزمره پیروان است	پیامدی	
اعمال دینی مشخصی همچون عبادت، نماز، شرکت در آئین‌های دینی خاص، روزه گرفتن و... است که انتظار می‌رود پیروان هر دین آنها را بجا آورند	مناسکی	
دید مثبت و مطلوب به احترام سالمندان در خانواده و جامعه	احترام و نفوذ	نگرش به منزلت اجتماعی
سالمندان را کارآمد و توانمند بدانند	توانایی و کارآمدی	
میزان ارزش و اهمیتی که جوانان برای جایگاه سالمندان قائل هستند	ارزشمندی و اهمیت	

اعتبار پرسشنامه از نوع اعتبار صوری و محتوا بوده، که بدین منظور با برگزاری جلسات پی در پی با اساتید و اهل فن به تایید متخصصین مربوطه رسیده است. به منظور بررسی پایایی تحقیق، از آلفای کرونباخ استفاده شده. که ضرایب بدست آمده از آلفا در جدول زیر نشان از پایایی خیلی خوب و قابلیت تعمیم نتایج به جامعه آماری را نشان می‌دهد. تجزیه و تحلیل اطلاعات توسط نرم‌افزار آماری *spss26* انجام شده است.

جدول ۲- ضریب آلفای شاخص‌های تحقیق و ابعاد آنها

نام متغیر	تعداد گویه	ضریب آلفا
دینداری	۲۶	۰.۹۰۳
منزلت اجتماعی	۱۴	۰.۸۴۲
اعتقادی (دینداری)	۷	۰.۷۷۹
تجربی (دینداری)	۶	۰.۸۱۱
پیامدی (دینداری)	۶	۰.۷۱۹
مناسکی (دینداری)	۷	۰.۷۵۳
احترام و نفوذ (نگرش به منزلت اجتماعی)	۵	۰.۷۱۹
توانایی و کارآمدی (نگرش به منزلت اجتماعی)	۴	۰.۷۰۹
ارزشمندی و اهمیت (نگرش به منزلت اجتماعی)	۵	۰.۷۸۶

۴- یافته‌ها

یافته‌های تحقیق در دو بخش توصیفی و استنباطی ارائه شده است. در بخش اول توصیف شاخص‌های تحقیق و ابعاد آنها و در بخش استنباطی آزمون فرضیات تحقیق انجام گرفته است.

۱.۴. آمار توصیفی

وضعیت جنسیت در نمونه مورد بررسی شامل ۶۴.۷ درصد مرد و ۳۵.۳ درصد زن می‌باشد. ۴۳.۸ درصد پاسخگویان بین ۱۸ تا ۲۵ سال، ۳۶ درصد بین ۲۶ تا ۳۰ سال و ۲۰.۲ درصد بین ۳۱ تا ۳۵ سال سن دارند. بیشترین فراوانی تحصیلات در بین پاسخگویان کارشناسی با ۳۵.۷ درصد است. بعد از کارشناسی، مقطع تحصیلی دیپلم با ۲۱.۳ درصد بیشترین فراوانی را داراست، و کمترین فراوانی مربوط به تحصیلات دکتری با ۶.۳ درصد است. حدود ۳۳.۱ درصد دانشجو، ۴۷.۴ درصد مشغول کار و ۱۹.۵ درصد بیکار هستند.

اطلاعات جدول ۳ نشان می‌دهد شاخص دینداری و تمام ابعاد آن میانگینی بالاتر از حد وسط دارند. در بین چهار بعد دینداری میانگین تمام ابعاد تقریباً برابر با اختلاف اندکی می‌باشد.

جدول ۳- آماره‌های توصیفی شاخص دینداری و ابعاد آن

متغیر	میانگین (دامنه ۱-۵)	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
دینداری	۳.۴	۰.۵۷	۱	۵
اعتقادی	۳.۳۴	۰.۶۷	۱	۵
تجربی	۳.۵۱	۰.۸	۱	۵
پیامدی	۳.۴۹	۰.۶۸	۱	۵
مناسکی	۳.۳	۰.۶۸	۱	۵

اطلاعات جدول ۴ نشان می‌دهد شاخص نگرش به منزلت اجتماعی و تمام ابعاد آن میانگینی بالاتر از حد وسط دارند. در بین چهار بعد منزلت اجتماعی میانگین ارزشمندی و اهمیت (۳.۸) از سایر ابعاد بیشتر می‌باشد.

جدول ۴- آماره‌های توصیفی شاخص نگرش به منزلت اجتماعی سالمندان و ابعاد آن

متغیر	میانگین (دامنه ۱-۵)	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
نگرش به منزلت اجتماعی	۳.۵۴	۰.۵۶	۱	۵
احترام و نفوذ	۳.۳۶	۰.۶۷	۱	۵
توانایی و کارآمدی	۳.۴۵	۰.۷۴	۱	۵
ارزشمندی و اهمیت	۳.۸	۰.۶۹	۱	۵

۲.۴. آمار استنباطی

۱.۲.۴. آزمون فرض نرمال بودن متغیرها: قبل از تعیین نوع آزمون مورد استفاده به خصوص در آزمون‌های مقایسه‌ای لازم است از نرمال بودن متغیرها مطمئن شد و به همین دلیل با توجه به حجم نمونه از آزمون‌های نرمالیتی چولگی و کشیدگی برای تشخیص نرمال بودن متغیرها استفاده می‌شود (بهبودیان، ۱۳۸۸).

بر اساس آزمون نمودار چولگی و کشیدگی نرمال بودن یا نبودن توزیع داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد؛ پراکندگی داده‌ها در بازه ۲ و ۲- قرار دارد که نشان از نرمال توزیع داده‌هاست. جدول زیر نتایج توزیع داده‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۵- نتایج آزمون نرمال بودن توزیع متغیرهای تحقیق

نتیجه	آزمون نرمالیتی		یافته‌های توصیفی		متغیرهای تحقیق	ردیف
	k	S	انحراف معیار	میانگین		
نرمال	۰/۸۵۷	-۰/۳۳۵	۰/۶۷	۳/۳۴	اعتقادی	۱-۱
نرمال	-۰/۲۷۱	-۰/۴۶۵	۰/۸	۳/۵	تجربی	۱-۲
نرمال	-۰/۶۳۵	-۰/۹۰	۰/۶۸	۳/۴۹	پیامدی	۱-۳
نرمال	-۰/۵۳۹	۰/۴۵	۰/۶۸	۳/۳	مناسکی	۱-۴
نرمال	-۰/۴۶۰	-۰/۳۵۵	۰/۶۷	۳/۳۶	احترام و نفوذ	۲-۱
نرمال	۰/۲۱۴	-۰/۷۴۷	۰/۷۴	۳/۴۵	توانایی و کارآمدی	۲-۲
نرمال	۰/۸۳۹	۰/۰۸	۰/۶۹	۳/۸	ارزشمندی و اهمیت	۲-۳

۲.۲.۴. آزمون فرضیه‌های پژوهش: بمنظور بررسی رابطه بین دینداری جوانان با نگرش آن‌ها نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان با توجه به نرمال بودن متغیر تحت بررسی در دو گروه، با استفاده از آزمون پیرسون، اقدام شده است. نتایج فرضیات و نتایج فرض‌های آزمون در جدول شماره ۶ به شرح زیر است.

جدول ۶ - آزمون همبستگی پیرسون بررسی رابطه دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان

فرضیه اول: میزان دینداری جوانان بر نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان تاثیر دارد.					
	نگرش به منزلت اجتماعی	احترام و نفوذ	توانایی و کارآمدی	ارزشمندی و اهمیت	
دینداری	ضریب همبستگی	۰.۵۲۴	۰.۴۲۹	۰.۳۶۰	۰.۴۵۹
	معناداری	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
	نتیجه	رابطه است	رابطه است	رابطه است	رابطه است
فرضیه دوم: بین بعد اعتقادی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.					
	نگرش به منزلت اجتماعی	احترام و نفوذ	توانایی و کارآمدی	ارزشمندی و اهمیت	
اعتقادی	ضریب همبستگی	۰.۴۴۳	۰.۴۱۶	۰.۳۳۳	۰.۳۱۳
	معناداری	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
	نتیجه	رابطه است	رابطه است	رابطه است	رابطه است
فرضیه سوم: بین بعد مناسکی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.					
	نگرش به منزلت اجتماعی	احترام و نفوذ	توانایی و کارآمدی	ارزشمندی و اهمیت	
مناسکی	ضریب همبستگی	۰.۳۱۵	۰.۱۷۹	۰.۱۷۸	۰.۳۸۴
	معناداری	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
	نتیجه	رابطه است	رابطه است	رابطه است	رابطه است
فرضیه چهارم: بین بعد تجربی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.					

ارزشمندی و اهمیت	توانایی و کارآمدی	احترام و نفوذ	نگرش به منزلت اجتماعی		
۰.۵۳۶	۰.۴۴۲	۰.۵۰۹	۰.۶۲۴	ضریب همبستگی	رابطه
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	معناداری	
رابطه است	رابطه است	رابطه است	رابطه است	نتیجه	
فرضیه پنجم: بین بعد پیامدی دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه وجود دارد.					
ارزشمندی و اهمیت	توانایی و کارآمدی	احترام و نفوذ	نگرش به منزلت اجتماعی		
۰.۲۴۸	۰.۲۱۳	۰.۲۹۱	۰.۳۱۵	ضریب همبستگی	رابطه
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	معناداری	
رابطه است	رابطه است	رابطه است	رابطه است	نتیجه	

اطلاعات جدول ۶ نشان داد؛ بین دینداری و تمام ابعاد آن با نگرش جوانان نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان و همه ابعاد آن رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد و با افزایش میزان دینداری جوانان نگرش مثبت آنها به منزلت اجتماعی سالمندان بیشتر می‌شود.

۵- نتیجه‌گیری

دینداری یکی از عواملی است که جوانان را از نظر فکری و ارزشی از نسل‌های قبل متمایز کرده و تغییرات ایجاد شده در حوزه دینداری در بین جوانان نشان می‌دهد که باورها و عواطف دینی جوانان نسبت به قبل متفاوت شده است. در تحقیق حاضر مشخص گردید که میزان دینداری جوانان و ابعاد مختلف آن بر نگرش جوانان نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان تاثیر مثبت دارد. در جوامعی مثل ایران سنت‌های اجتماعی با اعتقادات و باورهای مذهبی همراه بوده و سالمندی مرحله مهم و ارزشمندی از زندگی اجتماعی به حساب می‌آیند و توجه به منزلت اجتماعی سالمندان مورد توجه بیشتری است که به آنها کمک می‌کند تا از زندگی خانوادگی و اجتماعی طرد نشده و افراد جوان خانواده نیز به حفظ و مراقبت از سالمندان توأم با احترام و حفظ ارزش‌های آنها اقدام نمایند.

بر اساس داده‌های بدست آمده از نتایج جدول شماره ۶ در فرضیه اول بین میزان دینداری جوانان با نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان و تمام ابعاد آن رابطه مثبت و معنی داری برقرار است. این امر نشان دهنده اهمیت نقش دینداری در افزایش نگرش مثبت جوانان به منزلت اجتماعی سالمندان بوده و ضرورت توجه بیشتر به نهاد دین و رویکردهای دینی در بهبود

روابط اجتماعی به خصوص میان گروه‌های مختلف اجتماعی از جمله جوانان و سالمندان را نشان می‌دهد. نتایج این تحقیق با تحقیق ریاحی (۱۳۸۷)، اسچینکر و همکاران (۲۰۲۱) و چریبرا و کالبرستون (۲۰۱۴) هم‌خوانی دارد.

در فرضیه دوم افزایش میزان دینداری جوانان در بعد اعتقادی با افزایش نگرش مثبت آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان رابطه دارد و نشان می‌دهد که جوانان به جایگاه و منزلت سالمندان از هر سه بعد احترام و نفوذ، توانایی و کارآمدی و اهمیت و ارزشمندی، باور و اعتقاد دارند این اعتقاد و باور از جنبه باورهای پایه‌ای بر اساس دستورات خداوند در قرآن و روایات و احادیث پیامبر و ائمه در لزوم توجه به سالمندان شکل گرفته است. با افزایش اعتقادات دینی در جوانان رشد و انسجام همبستگی گروهی و افزایش حس مسئولیت اجتماعی نسبت به سالمندان در مراقبت از جایگاه آن‌ها به نگرش مثبت آن‌ها نسبت به منزلت اجتماعی سالمندان منجر می‌گردد. نتیجه این بخش از تحقیق با تحقیقات موسوی و همکاران (۱۳۹۸)، حسن پور و معمار (۱۳۹۴) و اسکات و کانان (۲۰۲۰) مطابقت دارد.

در فرضیه سوم با افزایش بعد مناسکی دینداری جوانان نگرش آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان افزایش مثبتی دارد. در بعد مناسکی یا عمل با افزایش کنش متقابل به دلیل معاشرت افراد با همدیگر به تشکیل شبکه‌های روابط و افزایش احساس همدلی افراد کمک می‌کند که در نتیجه میل به مشارکت و همکاری در امور خیر و کمک و یاری به دیگران در آن‌ها افزایش می‌یابد و در بین جوانان باعث تقویت روابط با گروه‌های سالمند می‌شود. در بعد مناسکی نیز آداب و رسوم و رفتارهای دینی که در ارتباط با احترام به جایگاه سالمندان وجود دارد باعث شکل‌گیری هنجارهای اجتماعی شده که این هنجارها مبتنی بر رعایت احترام و حفظ حقوق سالمندان به خصوص از طرف جوانان می‌باشد. رعایت این هنجارها راهنمایی برای جوانان است که وظایف اجتماعی خود را به درستی انجام می‌دهند و در عین حال با توجه به اینکه کارکرد مناسک دینی بنا به گفته دورکیم افزایش حس تعلق به گروه می‌باشد با رعایت بیشتر هنجارهای دینی از طرف جوانان همدلی و احساس نزدیکی بیشتری بین آن‌ها و سایر اعضای جامعه از جمله سالمندان شکل می‌گیرد که فرد جوان خود را بخشی از گروه اجتماعی می‌داند. نتیجه این بخش با تحقیقات عبدی و رضایی (۱۳۹۳)، بهار و میثمی (۱۳۹۱)، کوهن (۲۰۲۲) و گیسون (۲۰۰۸) هم‌خوانی دارد.

در فرضیه چهارم میزان دینداری جوانان در بعد تجربی باعث افزایش نگرش مثبت آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان شده است. تجربه دینی مرتبط با احساسات و تجربیات درون شخصی و فردی دیندار بوده و وجهی عالی‌تر از دینداری است که کاملاً قلبی و درونی می‌باشند. تجربیات دینداری جوانان به نوعی باعث تقویت عواطف و احساسات دینی آن‌ها می‌شود که به زندگی اجتماعی آنها معنای خاصی می‌دهد که برای جوانان این امر یعنی معنا و هدف زندگی اهمیت زیادی دارد و آن‌ها تمایل دارند که به لحاظ اجتماعی زندگی هدف‌داری داشته باشند و اقداماتی که از نظر دینی به زندگی آن‌ها معنای مثبت می‌دهد مثل توجه به حقوق و جایگاه سالمندان انجام دهند. نتیجه این بخش تحقیق با تحقیقات عبدی و رضایی (۱۳۹۳)، استیتو و زانیتو (۲۰۲۰)، پیرس (۲۰۱۵) و هاگر و همکاران (۲۰۱۴) هم‌خوانی دارد.

در فرضیه پنجم با افزایش میزان دینداری جوانان در بعد پیامدی نگرش مثبت آن‌ها به منزلت اجتماعی سالمندان افزایش می‌یابد. این بعد اعمال و یا پیامدهایی است که ریشه در باور، عمل، تجربه و دانش دینی فرد دیندار دارد و انعکاسی از اعمال و رفتارهای اعضای یک گروه دینی است و می‌توان گفت روابط گروه‌های اجتماعی با یکدیگر مثل رابطه جوانان با سالمندان نیز در این بعد نمایان می‌شود. با توجه به اهمیت توجه به جایگاه سالمندان در دین اسلام به میزانی که دینداری جوانان

افزایش می‌یابد و اصول و ارزش‌های دینی در آن‌ها بیشتر درونی می‌شود توجه بیشتری نیز به جایگاه سالمندان خواهند داشت. نتیجه این بخش تحقیق با تحقیقات فولادیان و امیر (۱۳۹۷)، لاریجانی و تاج مزینانی (۱۳۹۴)، چریبیرا و کالبرستون (۲۰۱۴) و جیل و همکاران (۲۰۰۷) هم‌خوانی بیشتری دارد.

در تحقیق حاضر مشخص گردید که میزان دینداری جوانان و ابعاد مختلف آن بر نگرش جوانان به منزلت اجتماعی سالمندان تاثیر مثبت دارد. در جوامعی مثل ایران سنت‌های اجتماعی همراه با اعتقادات و باورهای مذهبی بوده و سالمندی مرحله مهم و ارزشمندی از زندگی اجتماعی به حساب می‌آیند و توجه به منزلت اجتماعی سالمندان مورد توجه بیشتری است که به آنها کمک می‌کند تا از زندگی خانواده و اجتماعی طرد نشده و افراد جوان خانواده نیز به حفظ و مراقبت از سالمندان توأم با احترام و حفظ ارزش‌های آنها اقدام نمایند.

افزایش جمعیت سالمندان توجه سیاست‌گذاران و اندیشمندان را به خود جلب کرده تا علاوه بر فراهم کردن امکانات لازم بمنظور بالا بردن کیفیت زندگی سالمندان به شناسایی آسیب‌های روانی و اجتماعی وارد شده به آنها از جمله از دست دادن منزلت اجتماعی آنان بپردازند. با توجه به نقش و اهمیت سنت‌ها و ارزش‌های دینی در ارزشمند بودن سالمندی کاهش میزان دینداری می‌تواند در کم شدن اهمیت و ارزش سالمندان و شکل گرفتن شرایط نامناسب زندگی و طرد شدن آنها از جامعه تاثیرگذار باشد. عدم توجه به منزلت اجتماعی سالمندان به ویژه از طرف جوانان که با نسل قدیم از نظر فکری و ارزشی دارای اختلاف هستند بر کیفیت و شرایط زندگی سالمندان تاثیر زیادی گذاشته، و آنها با نادیده گرفته شدن منزلت اجتماعی‌شان مواجه شده و دچار طرد و انزوای اجتماعی شده، و با از دست دادن احترام و ارزش اجتماعی سبب از دست دادن اعتماد به نفس فرد شده که می‌تواند آسیب جسمی و روحی را در وی تقویت کرده و سپس آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی ایجاد نماید.

۶- پیشنهادات

انجام تحقیقات بیشتر در زمینه شناسایی عواملی که باعث پیوند قوی‌تر بین رابطه جوانان و منزلت اجتماعی سالمندان خواهد شد صورت پذیرد.

منابع

۱. بهار مهری، میثمی مهدی (۱۳۹۱)، بررسی نقش دینداری در سرمایه اجتماعی کارکنان شرکت ملی صنایع پتروشیمی ماهشهر، مطالعات فرهنگی و ارتباطات، دوره ۸
۲. بهار مهری، رحمانی سحر (۱۳۹۱)، بررسی شکاف نسلی به لحاظ وضعیت دینداری دو نسل دهه ۵۰ و ۷۰ (با تاکید به بعد مناسکی)، جامعه شناسی مطالعات جوانان، دوره ۳، شماره ۶: ۳۶-۹
۳. بهبودیان، جواد (۱۳۸۸). آمار و احتمال مقدماتی. دانشگاه امام رضا (ع).
۴. تاج مزینانی علی اکبر، لاریجانی مهدیه (۱۳۹۴)، بررسی عوامل تاثیر گذار بر مطرو دیت اجتماعی سالمندان (شهر ورامین)، جامعه شناسی کاربردی، سال ششم، شماره ۵۹: ۷۴-۵۷
۵. ثناگو اکرم، عرازگل بازار مریم، چهره گشا سونا، فرنجیک مریم، نوروزی صفیه، پاکروان فر حمید، آسایش لیلا (۱۳۹۰)، نگرش مردم نسبت به سالمندان در استان گلستان در سال ۱۳۸۷، مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی بویه گرگان، دوره هشتم شماره ۲: ۲۹-۲۴
۶. جعفری طاهره، ملکی رودپشتی نسرین (۱۳۹۷)، بررسی نگرش جوانان و والدین نسبت به جایگاه اجتماعی سالمندان در خانواده (خانواده های تهرانی سال ۱۳۹۵)، مطالعات کاربردی در علوم اجتماعی و جامعه شناسی، شماره ۳
۷. حسن پور آرش، معمار ثریا (۱۳۹۴)، مطالعه وضعیت دین ورزی جوانان با تاکید بر دینداری خودمرجع (ارائه یک نظریه زمینه ای)، تحقیقات فرهنگی ایران، دوره ۸، شماره ۳ (پیاپی ۳۱): ۱۳۱-۹۹
۸. رحمانی، رضا (۱۳۹۵)، دینداری و بررسی باورهای دینی در جوانان، سومین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در علوم انسانی،
۹. رضایی اکرم السادات، شفیع آبادی عبدالله، فلسفی نژاد محمدرضا (۱۳۹۴)، مقایسه اثربخشی آموزش الگوی چندمحوری شفیع آبادی با سازه گرایی ساویکاس بر خودکارآمدی در تصمیم گیری بیکارشدگان جویای کار تحت پوشش بیمه بیکاری. تازه ها و پژوهشهای مشاوره، شماره ۵۴: ۵۲-۲۶
۱۰. رفیع پور فرامرز (۱۳۹۳)، آناتومی جامعه، تهران، شرکت سهامی انتشار، چاپ نهم
۱۱. ریاحی، محمد اسماعیل (۱۳۸۷)، مطالعه تطبیقی موقعیت و جایگاه سالمندان در جوامع گذشته و معاصر، فصلنامه سالمند، دوره ۳
۱۲. سراج زاده، سید حسین (۱۳۸۰)، بررسی تعریف عملیاتی دینداری در پژوهشهای اجتماعی، فصلنامه پژوهش، شماره ۲۰ و ۲۱: ۱۵۹-۱۸۸
۱۳. سراج زاده سید حسن، پویانفر محمدرضا (۱۳۸۷)، بررسی رابطه دینداری با احساس انومی و کجروی در میان سرشماری عمومی نفوس و مسکن ایران، مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵
۱۴. شجاعی زند علیرضا (۱۳۸۴)، مدلی برای سنجش دینداری در ایران، مجله جامعه شناسی ایران، دوره ۶، شماره ۱: ۶۶-۳۴
۱۵. صالح آبادی ابراهیم، قندهاری عبدالرضا (۱۳۹۰)، بررسی رابطه بین میزان دینداری و نگرش به دموکراسی در بین شهروندان نیشابوری در سال ۱۳۸۹، جامعه شناسی مطالعات جوانان، دوره ۲، شماره ۲: ۱۱۸-۹۵
۱۶. عبدی مجتبی، رضایی احمد (۱۳۹۳)، سنجش میزان دینداری در میان دانشجویان جوان، مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، دوره ۱۳، شماره ۲۴: ۲۴-۱

۱۷. فولادیان مجید، امیر آرمین (۱۳۹۷)، مطالعه وضعیت احساس منزلت اجتماعی سالمندان (مقایسه افراد مقیم مراکز سالمندان شهر مشهد با افراد غیرمقیم)، همایش سالمندی در ایران (با رویکرد روانی اجتماعی)، دانشگاه علامه طباطبائی
۱۸. موسوی سیده صفا، کاشانیها زهرا، عزیزآبادی فراهانی فاطمه (۱۳۹۸)، شناسایی ابعاد دینداری و تاثیرگذاری آن بر پایداری جوانان تهرانی از دو بُعد اعتقادی و تجربی، مدیریت فرهنگی، دوره ۱۳، شماره ۲ (پیاپی ۴۴): ۴۷-۶۵
۱۹. میرزایی مهدی (۱۳۹۰)، بررسی جامعه شناختی میزان دینداری دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع) با استفاده از یک مدل، مدیریت نظامی، دوره ۱۱، شماره ۴۲ بومی: ۲۱۲-۱۸۱
۲۰. نیازی محسن، بابایی فرد اسدا... (۱۳۹۱)، جامعه شناسی سالمندی، چاپ اول، کاشان، نشر سخنوران
۲۱. همیلتون، مالکوم (۱۳۸۷)، جامعه شناس دین. ترجمه: م. ثلاثی. تهران: انتشارات تبیان
22. Cohen Carl I (2022), Social Networks and Residential Status in Community-Dwelling Older Adults With Schizophrenia: Compensation by Reconfiguration?, *The American Journal of Geriatric Psychiatry*, Available online
23. Ellis Michael.E., Downey James.P., Chen Alexander.N., Lu Hsin.K (2021), Why Taiwanese seniors use technology, *Asia Pac. Manag. Rev.*, 26 (3) (2021), pp. 149-159
24. Gibson, T. (2018). Religion and civic engagement among America's youth. *The Social Science Journal*,
25. Hooker Stephanie A, Masters Kevin S, Carey Kate B (2014), Multidimensional Assessment of Religiousness/Spirituality and Health Behaviors in College Students, *The International Journal for the Psychology of Religion*, Volume 24, Issue
26. Jehoel-Gijbers, G. & Vrooman, C (2008) "Social Exclusion of the Elderly : A Comparative Study of EU Member States", *ENEPRI Research Report*, No. 57, p 1- 85
27. Kawata Yuji, Owan Hideo (2021), Peer effects on job satisfaction from exposure to elderly workers, *Journal of the Japanese and International Economies*, Volume 63
28. Kim Younoh (2019), Perceived social status and unhealthy habits in Korea, *Drug and Alcohol Dependence*, Volume ۱۹۴: 1-5
29. Laeheem K (2020), Causal relationships between religion factors influencing ethical behavior among youth in the three southern border provinces of Thailand, *Children and Youth Services Review*, Volume 108
30. Nesa Mirza Amirun, Haque Emdadul, Siddiqua N. M. , Haque Imdadul (2013, Social Status of Elderly People in Health Perspective: A Comparison of Rural and Urban Area, *IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS)*, Volume ۱۸, Issue ۶: ۸۳-۹۴
31. Pearce Lisa D (2015), Religion and Youth, *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*, 298-306
32. Riumallo Carlos -Herla, David Canning, Chodziwadziwa Kabudula (2019), Health inequalities in the South African elderly: The importance of the measure of social-economic status, *The Journal of the Economics of Ageing*, Volume 14
33. Schnitker Sarah A, Jay MMedenwaldt, Emily GWilliams (2021), Religiosity in adolescence, *Current Opinion in Psychology*, Volume ۴۰: 155-159
34. Schreiber Jill C., Culbertson Michael J (2014), Religious socialization of youth involved in child welfare, *Child Abuse & Neglect*, Volume ۳۸, Issue ۷: 1208-1220
35. Scott Marquisha Lawrence, Cnaan Ram A (2020), Youth and religion in an age of global citizenship identification: An 18-country study of youth, *Children and Youth Services Review*, Volume 110
36. Steptoe Andrew, Zaninotto Paola (2020), Lower socioeconomic status and the acceleration of aging: An outcome-wide analysis, *Social Sciences*, ۱۱۷(۲۶): ۱۴۹۱۷-۱۴۹۱۱
37. Vauclair Christin-Melanie, Sibila Marques, Maria L. Lima, Christopher Bratt, Hannah J. Swift, Dominic Abrams (2015), Subjective Social Status of Older People Across Countries: The Role of Modernization and Employment, *The Journals of Gerontology: Series B*, Volume 70, Issue 4: 650-660,

Young people's attitude towards the social status of the elderly and its relationship with religiosity (Case of study: Mashhad city)

Abstract

This scientific study was conducted with the aim of investigating the relationship between religiosity and the attitude of young people towards the social status of the elderly in Mashhad. The research is survey type and the technique used is questionnaire. The validity of the form and content of the tool has been approved by experts, and the reliability and generalizability of the results have been checked and confirmed by Cronbach's alpha coefficient. The statistical population of young people aged 18 to 35 has been selected. The sample size was 270 people using Cochran's formula and stratified random sampling was carried out. The research findings show; The religiosity index and all its dimensions and the attitude towards the social status of the elderly and all its dimensions have a higher average than the average, and the hypothesis test shows a significant and positive relationship between religiosity and the attitude of young people towards the social status of the elderly. In other words, the more developed the religiosity of young people is, the more positive their attitude is towards the social status of the elderly.

Keywords

Religiosity, social status, elderly, youth, Glock and Stark model